

OVERPEINZINGEN BIJ EEN REGENACHTIGE ZOMER

Wie in de afgelopen "zomer" een vakantie met mooi weer trof, behoort beslist tot de "boffers". Degenen, die niet tot deze mensensoort gerekend kunnen worden, waaronder ondergetekende, kunnen zich troosten met het idee, dat zij bij lange na niet de enigen zijn geweest, die het deze zomer met slecht tot zeer slecht weer moesten stellen.

Toch heeft ook slechtswaar soms voordelen. Het bracht mij ertoe weer eens in de verzameling te duiken en hier en daar wat registraties (die, zoals gebruikelijk, eigenlijk te lang waren blijven liggen) te verrichten. Als je ogen dan zo over de inhoud van die laden dwalen, dan schieten je opeens weer herinneringen aan betere tijden (vooral beter weer) te binnen. Op zo een moment was het ook, dat ik ineens weer aan mijn verblijf te Haifa (Israël) moest denken. Hierover en speciaal over de malacologische consequenties, zou ik u in het volgende graag iets willen vertellen.

Haifa, de stad van de toekomst zoals de Israëliërs zelf zeggen, schitterend gelegen op de hellingen van de Carmel, was gedurende zeven weken in 1958 mijn tijdelijke verblijfplaats. Als student kreeg ik de gelegenheid om een stage in Israël te doen en ik behoef u nauwelijks te vertellen, dat deze gelegenheid met beide handen werd aangegrepen.

Daar de temperaturen in Israël vrij hoog zijn in de zomer (in Haifa was het 's morgens om 7 uur reeds boven de 30° C) heeft men de werktijden van 7 uur tot 2 uur n.m. gesteld. Deze gunstige regeling, in feite bedoeld om een ieder de nodige siësta te kunnen verschaffen, gaf de buitenlandse stagiaires ruim de tijd om na 's middags 2 uur de eigen liefhebberijen te beoefenen. Zo toog ik dan ook vele malen naar het strand.

Nu moet u niet denken, dat ik wel goed voorbereid op weg gegaan zou zijn, integendeel, mijn belangstelling voor de malacologie was nauwelijks tot studie uitgegroeid en marien materiaal van een Middellandse Zee kust had ik tot dan toe slechts bij anderen kunnen bewonderen. Behalve een grote dosis enthousiasme had ik dan ook niets bij mij, afgezien van een artikeltje in het C.B. van mei 1957 van de heer H. Stoll, naar aanleiding van een voor onze vereniging gehouden lezing. Dit artikel bevat twee punten, die mijn aandacht getrokken hadden.

In de eerste plaats concludeert de schrijver tot een verschil in de malacofauna tussen het voorste en achterste bekken van de Middellandse Zee. Een aantal soorten, karakteristiek voor het achterste bekken worden genoemd op p. 670 C.B. n° 69.

Vervolgens vestigt het artikel de aandacht op het voorkomen van immigratie van soorten uit de Rode Zee, via het Suez Kanaal naar de kust van Palestina. Deze soorten zouden dus mogelijk ook te Haifa voor kunnen komen.

U ziet, het parool was dus: ijverig zoeken langs de kust met bovengenoemde punten in gedachten.

Echter, zoals dat vaker gebeurt, niet alle kusten zijn bereid hun geheimen de eerste de beste dag prijs te geven. Zeker niet de kust bij Haifa. Weliswaar bleek,

na enkele bezoeken, een bepaald gedeelte, vanaf het kunstmatig aangelegde strand (Carmelbeach) noordwaarts, steeds overvloedig met schelpen bezaaid, doch het aantal soorten bleek bedroevend klein. Glycymeris was dominant en lag er bij duizenden, doch andere soorten kwamen slechts sporadisch voor.

Een eerste malacologische eis is echter: moedig volhouden ! Veel gruis verzamelen voor de kleinere soorten en verder vaak zoeken en alle min of meer gave exemplaren meenemen en thuis bekijken. Het totale resultaat van zeven weken intensief zoeken was een behoorlijke hoeveelheid gruis plus een aantal grotere soorten. In totaal werden ongeveer 500 soorten buitgemaakt. Ik zal u de gehele soortenlijst uiteraard graag besparen, aangezien u dit slechts zou leren, dat de samenstelling van de fauna nogal afwijkt van de gemiddelde mediterrane fauna. Dit zult u dus zo van mij moeten aannemen en mocht u de zaak niet vertrouwen, u bent na voorafgaand bericht steeds van harte welkom om uw nieuwsgierigheid te bevredigen.

De moraal van dit verhaal zal u zonder meer duidelijk zijn en hopenlijk ook een troost als u de eerste dagen van uw speurtocht maar nauwelijks beloond ziet.

Tot slot zou ik nog graag een paar opmerkingen willen maken over de soorten, die specifiek zijn voor het achterste mediterrane bekken en over de bij Haifa voorkomende Rode Zee-soorten.

De eerste categorie met als gidssoort (Cantharus leucozona (Phil.) werd bij Haifa in een redelijk aantal exemplaren aangetroffen, afgezien van de grote Charonia sequenzae (Arad. & Ben.) waarvan slechts enkele fragmenten werden gevonden. Dit behoeft echter, gezien de grootte, niet te verwonderen.

Van de door Stoll genoemde Rode Zee-soorten, werd een aantal inderdaad aangetroffen waarbij Cerithium scabridum Phil. en Pteria vulgaris (Schum.) verreweg het meeste voorkwamen. Daarnaast werd een aantal niet genoemde soorten gesignaleerd welke meestal tot de wat kleinere tot zeer kleine soorten behoren. Hiervan heb ik nog geen melding in de literatuur gezien en ik zou het dan ook bijzonder op prijs stellen indien iemand mij hierbij behulpzaam zou kunnen zijn. De bedoelde soorten zijn: (determinaties met enig voorbehoud) Malleus regula Forsk., Rissoina bertholleti Audouin, Chrysallida maiae Horn. & Mermod en Columbella atomella Duclos.

Hiermede eindigen deze overpeinzingen, wens ik u allen volgend jaar beter weer toe, mijzelf inbegrepen, zodat overpeinzingen dan, op deze wijze althans, achterwege kunnen blijven.

J.J. van Aartsen.